

Jaarverslag WMOO 2004 - 2005

Inleiding

Het verslagjaar is een jaar met verschillende gezichten. Op verschillende fronten boekte de WMOO belangrijke resultaten.

Primair onderwijs

In het primair onderwijs groeide de Cito-score van de leerlingen in Groningen toe naar het landelijke gemiddelde. Jarenlang is hier op allerlei manieren hard aan gewerkt. Ook de Inspectie voor het Onderwijs zag een duidelijke groei, zoals blijkt uit de rapportages. De scholen en het bestuur (sbureau) stelden managementcontracten op en pasten de overlegvormen aan. Dit leidde tot meer duidelijkheid over wat men van elkaar mag verwachten en meer duidelijkheid over de koers.

In 2005 ging het project 'Drempels Weg' van start. Dit project beoogt kinderen met een handicap onderwijs te geven in de gewone school. De eerste periode verliep voorspoedig. Vier pilotscholen zijn gestart met ondersteuning en een programmatische aanpak.

Voortgezet onderwijs

In het voortgezet onderwijs werkt men hard aan concrete plannen om het onderwijs voor VMBO-leerlingen aantrekkelijker te maken. Dit gebeurt, ondanks spanningen op z'n tijd, in steeds nauwere verbondenheid met de andere schoolbesturen in de stad. Daarnaast is in het voortgezet onderwijs een start gemaakt met de ontwikkeling en invoering van dienstverleningscontracten.

Speciaal onderwijs

In het speciaal onderwijs is gewerkt aan de vorming van een scholengemeenschap cluster 3. In deze scholengemeenschap zal er meer samenhang in het aanbod zijn en wordt de slagkracht van de individuele scholen groter.

Leerlingenaantallen

Het openbaar onderwijs van de gemeente Groningen mag zich nog steeds in een toenemende belangstelling van ouders en leerlingen verheugen. Meer dan 15.400 leerlingen¹ volgen inmiddels onderwijs aan één van de 29 scholen. Ook als werkgever heeft het openbaar onderwijs een grote aantrekkingskracht. Alleen de vacatures voor schoolleider in het primair onderwijs zijn soms lastig te vervullen.

Financiën

De WMOO werd in het verslagjaar met omvangrijke directe en indirecte bezuinigingen geconfronteerd. Zo bezuinigde gemeente op het kansenbeleid en op administratie, bestuur en beheer. Bovendien vielen sommige kosten fors hoger uit. De kosten van de ID-banen, huisvesting en energie stegen bijvoorbeeld fors. Dit leidde tot een licht negatief exploitatiesaldo wat gedekt is uit de reserves. Nog steeds is er in de bekostiging van het primair en het voortgezet onderwijs weinig ruimte voor nieuw beleid.

Het onderwijs staat midden in de samenleving. Enkele ontwikkelingen binnen die samenleving hebben hun weerslag op het onderwijs:

- Er is een omslag waarneembaar van beheersen naar ondernemen.
- Er is een omslag waarneembaar van centrale sturing uit Zoetermeer naar sturing door schoolbesturen en scholen.
- Risico's worden neergelegd waar ze beïnvloedbaar zijn.

¹ Zie bijlage 1: Leerlingaantallen openbaar onderwijs

- De samenleving herkent het onderwijs steeds beter als een belangrijke partner.
- De overheid controleert minder op kwaliteit en meer op kwaliteitsbeleid: wordt er doelgericht, systematisch en integraal gewerkt aan de hoofddomeinen van kwaliteitszorg.
- Er is sprake van schaalvergroting en hiermee samenhangend een andere positionering van het openbaar onderwijs in relatie tot de gemeentelijke overheid. Immers, door schaalvergroting komt ons Openbaar Onderwijs voor de vraag of zij hierin een partner wil zijn voor andere schoolbesturen. Dit vergt een andere positionering van het Openbaar Onderwijs.

Deze ontwikkelingen wil de WMOO vertalen in de doelen van het onderwijs en vervolgens in de daarbij behorende organisatie en bestuursvorm. Dit moet in het schooljaar 2005-2006 leiden tot conclusies.

1 Beleidscyclus

De WMOO koppelt haar beleid, structuur en verantwoording zoveel mogelijk aan het managementmodel van het INK (Instituut Nederlandse Kwaliteit). Dat betekent dat de WMOO veel aandacht besteedt aan het formuleren van doelen, het meten van de voortgang, het leren van de resultaten en het bijsturen. Dit krijgt gestalte in de planning- en controlcyclus.

De missie van de WMOO ligt aan de basis van het beleid. De missie bestaat uit vijf uitspraken.

Missie Openbaar Onderwijs:

- Waar je *met elkaar* groot wordt
- Waar je met elkaar *groot wordt*
- Maakt verschil
- Partner van en in de samenleving
- Genormeerd

De WMOO werkt deze missie momenteel verder uit in een bestuursplan dat richting geeft aan de schoolplannen, de jaarplannen van scholen, de inhoud van managementcontracten en de verdere inrichting van de organisatie. Hoe dit is verlopen staat in andere hoofdstukken van dit verslag.

2 Ontwikkelingen in het onderwijs

Primair Onderwijs

Omgaan met verschillen en inclusief onderwijs

De openbare school wil een afspiegeling van de samenleving zijn. De openbare school is er voor iedereen. Kinderen gaan naar school in hun eigen wijk en groeien op met leeftijdsgenoten uit alle geledingen van de samenleving. Het onderwijs moet dus rekening houden met verschillen tussen kinderen. Daarbij is het credo ‘de voorziening naar het kind in plaats van het kind naar de voorziening.’ Dat is doel van het samenwerkingsverband Weer Samen Naar School.² In dat samenwerkingsverband hebben de scholen in het verslagjaar verder gewerkt aan het uitvoeren van het Ontwikkelingsplan Zorg 2003-2007. Zij implementeerden onder meer het dyslexieprotocol en het zorgbeleid voor hoogbegaafden en zij versterkten de sociale competentie van leerlingen.

Door de nieuwe Wet leerlinggebonden financiering wordt de noodzaak van adaptief onderwijs (onderwijs dat is aangepast aan de mogelijkheden en behoeften van de individuele leerling) nog groter. Met het project ‘Drempels Weg’ heeft de WMOO getracht deze wet, al vóór de introductie ervan, vorm te geven. In haar missie stelt de WMOO ernaar te streven om met elkaar groot worden. Dat streven geldt voor alle leerlingen. Dat is inclusief onderwijs: alle leerlingen, ongeacht hun achtergrond, leren gezamenlijk en worden gezamenlijk onderwezen in dezelfde scholen en in dezelfde klaslokalen. Natuurlijk is daar ondersteuning bij nodig.

Vier pilotscholen hebben de nieuwe Groninger Inclusiemeter (GIM) ingevuld. De GIM meet hoe ‘inclusief’ een school is. Op basis daarvan is voor ieder van die vier scholen een projectplan ‘Inclusief onderwijs’ opgesteld. Er zijn vijf uitgangspunten geformuleerd:

- coöperatief onderwijzen (gericht op de leerkracht en het team)
- coöperatief leren (gericht op de leerling)
- systematische preventie van gedragsproblemen
- heterogeen groeperen
- effectief onderwijs.

De betrokkenheid en inzet van het speciaal onderwijs is nodig om van dit project een succes te maken. Met de nieuwe Wet leerlinggebonden financiering (LGF) komen ook nieuwe middelen beschikbaar. Deze middelen, strategisch ingezet per school, kunnen daarbij helpen. De voortgang van het project is mede te volgen op de website www.drempelsweg.nu.

Integraal Jeugdbeleid en Vensterschool

Om alle kinderen en jongeren in de stad Groningen zoveel mogelijk kansen te bieden zich te ontplooiën, beschikt de stad over een brede infrastructuur. Denk aan voorschoolse voorzieningen, scholen, jongerenvoorzieningen, kinderwerk, sportaccommodaties, jeugdgezondheidszorg en voorzieningen op het gebied van de opvoedingsondersteuning. De lokale overheid formuleerde voor het integraal jeugdbeleid de volgende doelen:

- het voorkomen van achterstanden (o.a. kansenbeleid)
- het stimuleren van participatie en integratie (o.a. voorkomen voortijdig schoolverlaten)
- het bevorderen van een gezonde en veilige leefomgeving (o.a. gezonde en veilige school).

Om deze doelen te realiseren zijn indertijd de Vensterscholen geïnitieerd. De Vensterschool wordt ook wel de ruggengraat van het integraal jeugdbeleid genoemd. Het concept biedt unieke kansen voor het verbeteren van de afstemming van de zorg. Verschillende partners werken, elk vanuit hun eigen expertise, samen om iedere leerling een zo goed mogelijke schoolloopbaan te bieden. Binnen het concept van de Vensterscholen blijft de WMOO zich ook inzetten voor de andere speerpunten van het

² Zie bijlage 2: kengetallen WSNS 2004-2005

beleid zoals samenwerking met de partners, een breed aanbod van binnen- en buitenschoolse activiteiten, sociale cohesie en wijkverbetering.

Kwaliteitszorg PO

In schooljaar 2004-2005 is veel nieuw beleid ontwikkeld. Daarnaast hebben de scholen natuurlijk systematisch, structureel en cyclisch gewerkt aan de verbetering van de kwaliteitszorg. Van de basisscholen voldoet 95 procent aan de eisen van het ministerie op dit terrein.

De notitie 'Kwaliteitszorg PO: keuzes voor de toekomst in samenhang' is door het directiebestuur aangenomen. De notitie geeft, halverwege de beleidsperiode 2003 – 2007, een terugblik en een vooruitblik op de ontwikkelingen rond de kwaliteitszorg van de openbare basisscholen. Er zijn acht aandachtspunten geformuleerd:

- minder verschillende systemen voor kwaliteitszorg
- van kwaliteitszorg gericht op beheer naar kwaliteitszorg gericht op innovatie
- van focus op instrumenten naar focus op mensen (de koppeling met het integraal personeelsbeleid)
- de school als lerende organisatie
- de rol van het INK-managementmodel bij de kwaliteitszorg
- de rol van de nieuwe Wet op het onderwijstoezicht en principes van zelfevaluatie, collegiale visitatie en benchmarking
- de rol van de schoolleider binnen kwaliteitszorg (gelieerd aan de notitie 'Directiestructuur PO')
- de rol van verbeterteams binnen de school.

In de periode 2004 – 2005 zijn enkele nieuwe initiatieven genomen. Ten eerste zijn de conceptnotities 'De school als lerende organisatie' en 'Werken met verbeterteams' besproken binnen de beleidsgroepen en binnen het brede MT. Begin 2006 komen de bijgestelde notities opnieuw aan de orde.

Ten tweede heeft de schoolbestuurlijke Beleidsgroep Kwaliteit onderzocht welke bruikbare kwaliteitszorginstrumenten er binnen de scholen beschikbaar zijn voor de nieuwe schoolplanperiode. Dit gezamenlijke instrumentarium moet extra investeringen voorkomen en arbeid besparen bij bovenschools onderzoek. Ook op het terrein van collegiale visitatie en benchmarking kan dit instrumentarium helpen.

Ten derde is in dit schooljaar, met ondersteuning van het ABCG, het pilotproject 'Collegiale visitatie & benchmarking' gestart. Met behulp van een protocol hebben de basisscholen De Vlint en De Pendinghe een visitatietraject uitgevoerd. Deze visitatie had als thema 'Groninger Experiment Achterstandsbestrijding'. Het voorbereiden van de visitatie vergde veel van de schoolteams. Zij vonden het achteraf beslist de moeite waard om op deze manier te reflecteren en te leren van collega's. Ook voor de betrokken visitatieteams was de visitatie een leerzame ervaring. Bovendien kon men met de ervaringen in de pilot een algemeen stappenplan 'Collegiale visitatie & benchmarking' opstellen. Aan de hand van dit stappenplan zullen de komende jaren meer scholen een visitatietraject doorlopen.

Regionale Expertise Centra en de scholengemeenschap cluster 3

Om versnippering van kennis tegen te gaan is het speciaal onderwijs in Nederland opgedeeld in vier clusters voor vier soorten problematiek. Ieder van deze vier clusters kent eigen regionale expertisecentra. De Groningse openbare scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs participeren in twee clusters.

De W.A. van Lieflandschool (zmlk), de 'Prins Johan Frisoschool' (Mytyl/ Tytyl) en de Groninger Buitenschool (lzk) participeren in cluster 3. Dat is het cluster voor verstandelijk en lichamelijk gehandicapte kinderen en kinderen die langdurig ziek zijn. Het Groningse openbaar onderwijs heeft binnen het bestuur van het regionale expertisecentrum twee bestuurszetels.

In 2003 heeft het College van Burgemeester en Wethouders van de Gemeente Groningen als bevoegd gezag van de cluster 3-scholen van het openbaar onderwijs besloten om binnen haar bestuur een scholengemeenschap voor speciaal onderwijs cluster 3 te vormen. Dit komt mede voort uit de veranderde wetgeving (Wet leerlinggebonden financiering) die op 1 augustus 2003 is ingegaan. Deze wet regelt dat kinderen met een handicap een financiële rugzak kunnen krijgen waardoor ze in het reguliere onderwijs een plek kunnen vinden. De doelgroepen van de drie afzonderlijke scholen gaan, mede door deze verbrede toelating, elkaar meer en meer overlappen. Bovenschoolse samenwerking moet zorgen voor betere afstemming, meer samenhang en slagkracht. Medewerkers kunnen bovendien maximaal profiteren van elkaars expertise. De WMOO ontwikkelde een plan van aanpak voor het proces. In dit kader overlegden in 2004 de directies van de scholen intensief over de inhoudelijke afstemming van de onderwijssystemen (met behulp van leerroutes) en een daarbij passende wijze van aansturen. De volgende criteria hebben bij de afstemming een rol gespeeld:

- de onderwijskundige vormgeving is het leidende principe;
- de scholengemeenschap is in staat om alle cluster-3-leerlingen te plaatsen (in het kader van verbrede toelating);
- het wisselen van leerroute moet mogelijk zijn;
- de huidige expertise ten aanzien van specifieke doelgroepen blijft behouden;
- de onderwijshulpvraag van de leerling is bepalend voor het onderwijsaanbod;
- de herkenbaarheid van het huidige onderwijsaanbod blijft voor ouders en leerlingen behouden.

Bij dit proces is voortdurend gewerkt aan een zo groot mogelijk draagvlak bij alle betrokkenen. Hierdoor is het proces zoals dat in het plan van aanpak is beschreven, enigszins vertraagd. Naar verwachting zal de vorming van de scholengemeenschap zijn beslag krijgen op 1 augustus 2006.

Voortgezet Onderwijs

Rendement en examenscore

De openbare scholen van voortgezet onderwijs hebben in het verslagjaar goede examenresultaten laten zien, vooral in het VWO. Daarmee is de negatieve score van vorig jaar rechtgezet. Onderstaand overzicht toont de resultaten van het afgelopen schooljaar.

	VMBO-bb	VMBO-kb	Vmbo-tl	Havo	VWO	Gymnasium
Werkman			96% (85%)	82% (83%)	91%(89%)	
Reitdiep KO		100% (100%)	86% (97%)	83% (79%)	96% (82%)	
Zernike			93% (97%)	95% (95%)	96% (92%)	
Praedinius	94% (94%)	84% (91%)				95 (95 %)
Röling			97% (95%)	93% (92%)	95% (78%)	

Tussen haakjes score examens 2004

De resultaten van de zogenaamde Sprintklas – dat zijn leerlingen die tweedekans voortgezet onderwijs volgen – hebben een negatief effect op het totaalresultaat van het Werkman College. Het percentage geslaagden voor deze sprintklas bedroeg dit jaar 50 procent.

Uit de opbrengstenkaart van de inspectie blijkt dat het rendement van de bovenbouw lager ligt dan gemiddeld, vooral in het VWO. De VO-scholen stoppen daarom veel energie in mentoraat en zorg en begeleiding van leerlingen in zorgteams.

De openbare vo-scholen hebben zitting in het samenwerkingsverband 2.03. Hierin proberen de scholen voor leerlingen met leer- en gedragsproblemen een adequaat onderwijsaanbod te realiseren. In het verslagjaar is de voorbereiding afgerond van de omzetting van time-outvoorziening naar een stedelijke reboundvoorziening per 1 januari 2006.

Overgang PO-VO

De overgang van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs is soms lastig. De ‘koude overdracht’ is over het algemeen goed geregeld: een papieren dossier met de resultaten, een onderwijskundige rapport en een overdrachtsformulier. De ‘warme overdracht’ verloopt soms moeizamer. Onder ‘warme overdracht’ verstaan we de contacten tussen de scholen. Het gaat dan om het overdragen van gegevens die het voortgezet onderwijs nodig heeft om een doorgaande zorglijn te realiseren maar ook om kennis van elkaars werkwijze. Daarom is dit jaar het platform ‘warme overdracht’ opgericht. Daarin hebben zitting de samenwerkingsverbanden VO en WSNS, de orthopedagogische en didactische centra (Simon van Hasselt) en de interne begeleiders van het primair onderwijs. Ook is er aandacht voor de overdracht van informatie over leerlingen die door bureau Jeugdzorg al zijn geïndiceerd. Een betere aansluiting PO-VO en een doorlopende zorglijn zijn de belangrijkste doelen van het platform. Elke VO-school heeft een zorgteam dat verantwoordelijk is voor de organisatie van de zorg en begeleiding van zorgleerlingen.

Aanmeldingen

Het openbaar onderwijs in zijn geheel doet het goed: het totale aantal meldingen voor het voortgezet openbaar onderwijs is dit jaar nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van vorig jaar: 1340 leerlingen (55% van alle meldingen voor het VO in Groningen). Er treedt wel een verschuiving op. Het aantal meldingen voor het VMBO en de Internationale Schakelklas loopt terug en het aantal meldingen voor scholen met een hoger kennisprofiel neemt toe. Ouders en basisscholen mikken in hun keuze voor een VO-school kennelijk steeds hoger. In feite is dat niet nodig. Het openbaar voortgezet onderwijs in de stad kent een breed scala van mogelijkheden om in te stromen. Er zijn heterogene scholen, categorale scholen en scholen die ‘dakpansgewijs’ werken, dat wil zeggen dat leerlingen kunnen instromen in een brugperiode vmbo/havo of havo/vwo. Uiteindelijk is elke vo-school erop gericht leerlingen goed voor te bereiden in hun keuze voor vervolgonderwijs na het tweede leerjaar.

Naar een aantrekkelijker VMBO

In januari van dit jaar heeft de gemeenteraad ingestemd met de visienota ‘Samenwerking en vernieuwing in het openbaar voortgezet onderwijs’. Daarmee zijn de kaders vastgesteld voor de ontwikkeling van het voortgezet onderwijs in de toekomst. Deze kaders sluiten aan bij het stadsbrede convenant dat is opgesteld voor het gehele VMBO. Samen met het christelijk onderwijs en de beide ROC's wordt in de hele stad gewerkt aan de verbetering van het imago en inhoud van het VMBO én aan betere huisvesting voor het VMBO.

In het verslagjaar is de nieuwbouw van de locatie Leon van Gelder gereed gekomen. Het gebouw werd in oktober 2005 geopend. Het nieuwe schoolgebouw, met relatief veel VMBO-leerlingen, zal hopelijk een bijdrage leveren aan de imagoverbetering van het VMBO. De nieuwbouw van de Leon van Gelder is een prominent voorbeeld van het werken aan een betere huisvesting. De WMOO verwacht dat een nieuw opgezet VMBO in een aantrekkelijk gebouwde omgeving weer perspectief biedt voor leerlingen die nu een andere keuze maken. Competentiegericht leren, praktische en brede beroepsoriëntatie en doorlopende leerlijnen met het ROC staan daarin centraal. Het project Leerwerktrajecten van het VMBO en het bedrijfsleven in de regio heeft dit jaar laten zien dat dit concept mogelijkheden biedt voor praktisch ingestelde leerlingen die moeite hebben met het theoretische niveau. Het traject wordt ook gezien als preventie van voortijdig schoolverlaten.

Niet alleen de huisvesting van het VMBO kreeg veel aandacht. Ook de inhoud van het onderwijs kreeg die aandacht. De regionale werkgroepen VMBO in de stad begonnen dit schooljaar met het uitwerken van de onderwijskundige uitgangspunten van het convenant ‘Kennis om te delen’. Deze uitgangspunten zijn: competentiegericht leren, aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, brede sectorale beroepsoriëntatie en doorlopende leerlijnen met het MBO.

Andere ontwikkelingen binnen het voortgezet onderwijs

Het Praedinius Gymnasium, het Werkman College en het Zernike College zijn dit jaar begonnen aan de ontwikkeling van het technasium in het eerste jaar van de onder- en bovenbouw. Het technasium

wil jonge mensen met belangstelling voor bètavakken en techniek de kans geven om deze belangstelling ten volle te ontplooiën. Het onderwijs bestaat uit projecten en opdrachten. Het technasium is géén nieuwe schoolsoort. De minister heeft het onderdeel ‘onderzoek en ontwerpen’ erkend als nieuw examenvak voor het technasium.

Het Röling College heeft een eenmalige, grote subsidie ontvangen voor de ontwikkeling van het Belcamp^{plus}. Belcamp^{plus} start dit jaar met een groep van 27 leerlingen. Belcamp^{plus} stelt de ontwikkeling van de didactiek van natuurlijk leren en aandacht voor Bèta en Techniek centraal. Het Rölingcollege ontving tevens subsidie voor de VMBO-opleiding Human Technology (samen met de Christelijke Scholengemeenschap Groningen), de ontwikkeling van de beroepskolom Sport, Kunst en Cultuur en de ontwikkeling van het cultuurprofiel.

De VO-scholen zijn verder gegaan in hun samenwerking met het studiehuis in de bovenbouw. Het studiehuis van het Zernike is een aantrekkelijke leeromgeving voor bovenbouwleerlingen maar zit aan de grenzen van de groei. In het noorden van de stad zijn het Röling en Reitdiep in gesprek over intensieve samenwerking. Het Praedinius en Werkman wisselen een aantal programmaonderdelen uit.

Praktijkonderwijs

De Star Numanschool is een praktijkschool. De school telt 160 leerlingen van 12 tot 18 jaar die kampen met achterstanden op vele terreinen waardoor zij (nog) niet VMBO-onderwijs kunnen volgen. Het praktijkonderwijs bereidt deze leerlingen voor op verantwoordelijk en zelfstandig functioneren in de samenleving en het krijgen van werk. Directie en personeel hebben dit jaar een missie en visie ontwikkeld en een schoolpan opgesteld. Kern van deze visie is dat de school uit gaat van de mogelijkheden van de leerlingen in plaats van hun beperkingen. Zij kunnen in het praktijkonderwijs competenties verwerven die nodig zijn voor het functioneren in de moderne samenleving. Veel aandacht is er voor maatwerk en individuele begeleiding. De school gaat graag samenwerking aan met andere partners zoals VMBO, ROC's, vensterscholen en bedrijven. De ontwikkelingen binnen het VMBO en andere maatregelen om aan werk te komen, maken het voor de Star Numanschool mogelijk om de leerlingen werkelijk perspectief te bieden op een plaats in de samenleving.

Sprintklas Werkman College

De reeds enige jaren bestaande samenwerking met het Noorderpoortcollege over de sprintklas is in de verslagperiode aangepast. De reden hiervoor was mede gelegen in de onzekerheid over de rechtmatigheid van de vorm van samenwerking. Hierover is door het ministerie een landelijk accountantsonderzoek uitgevoerd. In de verslagperiode is de sprintklas financieel en personeel geheel onder de bevoegdheid van het Werkman College komen te vallen.

Kwaliteitszorg

Bij de jaarlijkse onderzoeken op de vo-scholen stelt de inspectie regelmatig vast dat consequente en systematische aandacht voor interne kwaliteitszorg ontbreekt. Er gebeurt weliswaar veel maar de samenhang en continuïteit laat te wensen over. De scholen erkennen dat op dit beleidsterrein er veel verbeterd kan worden. De verbeterde planning- en controlcyclus (begroting, rekening, schoolplan en jaarplan) is een belangrijke steun in de rug om die systematiek te verbeteren. Daarom heeft het directeurenoverleg dit jaar besloten om voor alle VO-scholen interne kwaliteitszorg tot een speerpunt te maken.

3 Ontwikkelingen voor medewerkers

Arbeidsvoorwaardenbeleid

Over de primaire arbeidsvoorwaarden voor het primair onderwijs en het voortgezet onderwijs, zijn afspraken gemaakt in de CAO sector Onderwijs, PO en VO. Voor het primair onderwijs zijn de secundaire arbeidsvoorwaarden geregeld in het Rechtspositiebesluit WPO/WEC en in de decentrale CAO-PO. Voor het voortgezet onderwijs zijn de secundaire arbeidsvoorwaarden geregeld in de decentrale CAO-VO. De CAO-VO is verlengd tot 1 augustus 2005. De CAO-PO 2002-2004 is verlengd met het addendum 2004-2005 tot augustus 2005.

In schooljaar 2004-2005 is een aantal belangrijke arbeidsvoorwaarden gewijzigd. Allereerst schafte het kabinet in augustus de PC-privé-regeling af. Verder is in de CAO afgesproken dat het schoolbudget in het primair onderwijs wordt verruimd. Scholen krijgen ruimte om voor vier uur per week een ondersteunende medewerker aan te stellen tegen een salaris van schaal 4. Met deze extra middelen wil het kabinet scholen in staat stellen ID-medewerkers te behouden. Daarnaast heeft het kabinet structureel extra geld beschikbaar gesteld voor de beloning van leraren VMBO en schoolleiders van kleine scholen. Hierdoor worden deze functies aantrekkelijker. Tenslotte is in het primair onderwijs de wachttijd 'Directeur bij groei' opgeheven. De wachttijd is met terugwerkende kracht per 1 augustus 2004 vervallen. Schaal DB blijft van toepassing zolang de betrokkene dezelfde functie aan dezelfde school blijft uitoefenen.

Beleidsgroep personeel PO

In het najaar van 2004 is de beleidsgroep Personeel in het leven geroepen. De groep bestaat uit het hoofd Onderwijspersoneelszaken, twee beleidsmedewerkers en drie schooldirecteuren. De beleidsgroep ondersteunt de ontwikkeling en implementatie van personeelsinstrumenten en heeft voor de korte en middellange termijn de volgende speerpunten geformuleerd:

- arbeidsomstandigheden- en ziekteverzuimbeleid
- interne mobiliteit en loopbaanbeleid
- competentie management en invoering van de Wet Beroepen in het Onderwijs (BIO), starten bij schooldirecties
- arbeidsmarktbeleid: instroom personeel, kweekvijver toekomstig schoolmanagement, werving en selectie
- professionalisering schoolmanagement op het gebied van integraal personeelsbeleid
- HRM-cyclus en gesprekkencyclus.

Loopbaanbeleid

Het afgelopen schooljaar zijn er elf loopbaanbezinningstrajecten georganiseerd voor het onderwijspersoneel van het basisonderwijs, het voortgezet onderwijs en het speciaal onderwijs. Deze trajecten helpen deelnemers bij het maken van een gefundeerde keuze voor het vervolg van de loopbaan, uitgewerkt in een persoonlijk ontwikkelingsplan. Deze trajecten worden 'De Omslag' genoemd. De Omslag ondersteunt de deelnemer bij de bezinning op de huidige situatie en het maken van plannen voor de toekomst. Dit kunnen plannen zijn voor een aanvullende studie, een keuze voor andere taken binnen de school of een oriëntatie op een andere functie binnen of buiten het onderwijs. Uitgangspunt van 'De Omslag' is dat iedere medewerker verantwoordelijk is voor zijn eigen loopbaan.

Mobiliteit

Een nieuwe ontwikkeling binnen het primair onderwijs is de instelling van een overplaatsingscommissie. De commissie bestaat uit drie directeuren van basisscholen en het speciaal basisonderwijs, de coördinator Vervangingen en een personeelsadviseur en begeleidt het overplaatsingsproces. In dit proces is voorrang gegeven aan vrijwillige mobiliteit. In het voortgezet onderwijs heeft, net als voorgaande jaren, de Commissie Rechtspositie de overplaatsingen geregeld.

Fuwasys VO

In 2003 zijn er afspraken gemaakt over een nieuwe functiewaarderingssystematiek in het VO (FUWASYSVO). Aan het einde van de verslagperiode zijn alle functies van het Onderwijs Ondersteunend Personeel opnieuw gewaardeerd en zijn de invoeringsplannen per school voor het Onderwijzend Personeel vastgesteld.

Gesubsidieerde banen (WIW en voormalig ID)

Binnen de reguliere formatie in het openbaar onderwijs zijn, naast onderwijsondersteunend personeel, ook mensen werkzaam in het kader van de WWB (Wet werk en bijstand).

Met de invoering van de Wet werk en bijstand per 1 januari 2004 stopte de directe financiering door het rijk van de gesubsidieerde banen (ID-banen, voorheen Melkert-banen). De gemeente Groningen heeft zich, samen met de directies van de openbare scholen, ingespannen om zoveel mogelijk banen te behouden tot eind 2005. Dat heeft de gemeente in eerste instantie gedaan door 7 miljoen euro uit de eigen reserve te halen. De gemeente Groningen heeft nu voor de komende jaren de koers uitgezet voor de gesubsidieerde banen. Dit beleid staat beschreven in de nota 'Werken, meedoen, erbij horen'.

De gemeente Groningen heeft in deze nota aangegeven dat de reïntegratiebanen in principe tijdelijk zijn. Er zal nog sterker ingezet worden op doorstroom naar regulier werk, zowel richting medewerkers als richting werkgevers. De maatschappelijk gesubsidieerde banen zijn voor 'blijvers'. Dat wil zeggen voor mensen die geen reële kans blijken te hebben op een reguliere baan.

De loonkostensubsidie van de medewerkers van wie door het college van B. en W. is vastgesteld dat zij kans maken op regulier werk wordt uiterlijk 31 december 2008 beëindigd. Zo probeert de gemeente de werkgelegenheid te behouden van medewerkers die geen kans maken op een reguliere baan.

Ziekteverzuim

	Schooljaar 2000-2001	Schooljaar 2001-2002	Schooljaar 2002-2003	Schooljaar 2003-2004	Schooljaar 2004-2005
Basis Onderwijs	10,9	9,7	10,3	10,5	9,8
Speciaal onderwijs	12,5	13,9	9,1	9,6	9,9
Voortgezet onderwijs	9,4	10,5	9,2	7,8	8,6

Verzuimpercentage in de afgelopen vijf jaar, incl. zwangerschapsverlof

In het basisonderwijs schommelt het verzuimpercentage ondanks alle inspanningen nog steeds rond de 10 procent. Er zijn echter grote verschillen tussen scholen. Het gemiddelde verzuim ligt op 9,8 procent (inclusief zwangerschapsverlof, schooljaar 2004-2005).

In het speciaal onderwijs vindt na een daling tot ongeveer 9 procent weer een stijging plaats. Het gemiddelde verzuim ligt op 9,9 procent (inclusief zwangerschapsverlof, schooljaar 2004-2005).

In het voortgezet onderwijs blijft het verzuimcijfer ook schommelen. Ook hier zijn de verschillen tussen de scholen groot. Het gemiddelde verzuim ligt op 8,6 procent (inclusief zwangerschapsverlof, schooljaar 2004-2005).

Gezien deze cijfers is het terugdringen van het ziekteverzuim een belangrijk speerpunt voor de komende jaren en verdient het verzuimbeleid nog de nodige aanpassingen. De maatregelen die de afgelopen jaren zijn genomen hebben de aandacht voor het verzuim vergroot. Op het terrein van de aanpak van het langdurige verzuim is een duidelijke vooruitgang geboekt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie

De Arbeidsomstandighedenwet schrijft een periodieke Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) voor. In verband hiermee zijn in het najaar van 2004 RI&E's uitgevoerd op 23 basisscholen en VO-scholen.

Deze RI&E's hebben een overzicht opgeleverd van de knelpunten rond het arbobeleid, specifieke risico's, het welzijn en werkplekken. Behalve dit overzicht leverden de RI&E's ook een plan van aanpak op om deze knelpunten op te lossen. Voor de uitvoering van het plan van aanpak in het primair onderwijs is de werkgroep Arbeidsomstandigheden geïnstalleerd. De werkgroep is in juni 2005 gestart met de ontwikkeling van twee pilotprojecten in het primair onderwijs. De pilotprojecten richten zich op het terugdringen van het ziekteverzuim en ongewenste omgangsvormen.

Convenanten

Zowel het primair onderwijs als het voortgezet onderwijs sloten in het schooljaar 2004-2005 opnieuw samenwerkingsovereenkomsten met de Hanzehogeschool, de Rijksuniversiteit Groningen en onderwijsbegeleidingsdiensten. In deze overeenkomsten regelen de partners de samenwerking rond het arbeidsmarktbeleid, het werkgelegenheidsbeleid en het opleidingsbeleid op stedelijk en regionaal niveau.

Decentraal Georganiseerd Overleg

De leden van het Decentraal Georganiseerd Overleg (DGO) zijn in het afgelopen schooljaar drie keer bijeen gekomen. Belangrijke onderwerpen waren onder andere de FUWASYS VO, bestuurlijke formatieplannen en Opleidingen Allochtone Levende Talen. Het DGO heeft een sociaal plan vastgesteld voor een aantal medewerkers van de Internationale Schakelklas van het Röllingcollege.

In bijlage 3 vindt u de kerncijfers met betrekking tot het personeel in het openbaar onderwijs van de gemeente Groningen.

4 Ontwikkelingen financieel en materieel

Financieel

Het primair en het voortgezet onderwijs kennen nu nog verschillende bekostigingssystematieken. Het primaire onderwijs kent de LONDO-bekostigingssystematiek voor de bekostiging van de materiële middelen en de declaratiesystematiek voor de bekostiging van het personeel. Het voortgezet onderwijs kent sinds 1996 de lumpsumbekostigingssystematiek. Deze systematiek wordt met ingang van 1 augustus 2006 ook binnen het primair onderwijs ingevoerd. Hiervoor is binnen de WMOO een plan van aanpak opgesteld. In het schooljaar 2004-2005 is gestart met de uitwerking van dit plan van aanpak door een projectgroep, samengesteld uit schooldirecties en medewerkers van het bestuursbureau. In het schooljaar 2005-2006 zal de uitwerking van het plan afgerond worden. Bijlage 4 geeft een overzicht van de inkomsten en uitgaven van de WMOO over het schooljaar 2004-2005. Hierna vindt u een toelichting op de ontwikkelingen en een analyse van de resultaten.

Een schooljaar is geen boekjaar

Dit verslag gaat over schooljaren. Omdat de gemeentelijke planning- en controlocyclus per kalenderjaar is ingericht, zijn voor het primair onderwijs de financiële cijfers per 31 juli 2005 bij benadering vastgesteld. Bij het voortgezet onderwijs zijn de jaarrekeningen van de scholen gebruikt. Deze jaarrekeningen geven wel de werkelijke situatie weer. De lumpsumcyclus van het VO op schooljaar sluit aan op de planning- en controlocyclus van de WMOO. Deze zal naar verwachting bij de invoering van lumpsum in het primair onderwijs ook gelden. Hierdoor wordt het financiële jaarverslag van de WMOO per schooljaar steeds nauwkeuriger.

Baten

De bezuinigingen hebben ook het afgelopen schooljaar het openbaar onderwijs geraakt. De totale inkomsten bedroegen 93 miljoen euro. De afbouw van de subsidiestromen, zoals de subsidies rond het kansenbeleid, is ook gedurende dit schooljaar doorgezet. Met name bij de ID-banen staan de vergoedingen ter discussie. Structurele compensatie voor nieuwe onderwijsontwikkelingen blijft achterwege. Steeds meer wordt dit overgelaten aan het schoolbestuur zelf. Dit betekent een structurele daling van de inkomsten in het openbaar onderwijs. De scholen worden hierdoor steeds afhankelijker van de reguliere bekostiging. Deze reguliere bekostiging is echter nog steeds structureel onvoldoende, met name voor de exploitatie van de gebouwen.

De afbouw van de subsidies is des te zorgelijker omdat –ondanks het incidentele karakter ervan- veel projectmedewerkers door rechtspositionele bepalingen, een vaste aanstelling kregen. Nu de subsidies wegvallen, moeten scholen maatregelen treffen om te voorkomen dat het exploitatietekort te groot en te structureel wordt.

Lasten

In het schooljaar 2004/2005 zijn voor ruim 94 miljoen euro aan uitgaven geboekt, ruim 4 miljoen meer dan vorig schooljaar. Deze stijging is te wijten aan de hogere kwaliteitseisen aan de onderwijsorganisatie. Dit geldt voor het onderwijs in de klas, voor de schoolgebouwen en voor het personeel. Daardoor stegen de lasten voor alle onderwijstypen. Binnen het primair onderwijs zijn de personele lasten vooral gestegen door extra aandacht voor integraal personeelsbeleid, een gevolg van nieuw OC&W-personeels- en arbeidsmarktbeleid. De huisvestingslasten drukken structureel zwaar op de exploitatie.

Exploitatiesaldo

Bovenstaande ontwikkelingen zorgden voor een negatief exploitatiesaldo van 916.000 euro. Hadden het vorig jaar het basisonderwijs en het speciaal onderwijs nog een positief saldo, dit jaar werden alle schooltypes geconfronteerd met een tekort. Het tekort van het voortgezet onderwijs is echter aanzienlijk minder dan vorig jaar.

Vermogen

Het eigen vermogen van het onderwijs is bedoeld om de belangrijkste risico's (met name leerlingfluctuatie) op te vangen. Voor de hoogte van het eigen vermogen is een bandbreedte vastgelegd. Zo wordt voorkomen dat het eigen vermogen te sterk daalt waardoor de risico's onvoldoende kunnen worden opgevangen, maar ook dat het eigen vermogen onnodig hoog wordt. De hoogte en inzet van reserves en voorzieningen is genormeerd in de schoolbestuurlijke uitgangspunten rond de reserves (eigen vermogen) en voorzieningen.

Door de terugloop van de baten en de stijging van de lasten daalt het eigen vermogen met ongeveer anderhalf miljoen euro (zie bijlage 5). Een groot deel van het exploitatietekort wordt veroorzaakt door de toevoeging aan voorzieningen binnen het voortgezet onderwijs waarvan de risico's goed te berekenen zijn. De Bapo-voorziening³ is hiervan een goed voorbeeld. Het vermogen van de WMOO per 31 juli 2005 past nog steeds binnen de afgesproken bandbreedte. Wanneer de baten blijven dalen en de lasten blijven stijgen, wordt het meerjarenbeleid van de WMOO kritisch bekeken zodat tijdig bijgestuurd kan worden.

Materieel

Op de 29 openbare scholen leren en werken ruim 15.000 leerlingen en bijna 2000 personeelsleden dagelijks in zestig schoolgebouwen. Om deze gebouwen geschikt te houden, worden jaarlijks de onderwijskundige en technische prioriteiten door het bestuursbureau van de WMOO in overleg met de schooldirecties vastgelegd. De afgelopen twee jaar lag het accent op de veiligheidseisen en technische prioriteiten.

Risicobeheersing

Door een aantal rampen in het recente verleden zijn strengere regels geformuleerd die bovendien streng worden gecontroleerd. Het afgelopen schooljaar lag het accent op de inspectie van de elektrische installaties (NEN3140) en het oplossen van de tijdens deze inspectie geconstateerde problemen.

Nieuwe investeringen brengen ook planmatig onderhoud met zich mee. Dat onderhoud drukt ook op de beschikbare budgetten. Hierdoor is minder geld beschikbaar voor het normale planmatige onderhoud aan een schoolgebouw.

Ontwikkeling projecten

Het afgelopen jaar zijn enkele projecten gestart die bijdragen aan de kwaliteitsverbetering van de huisvesting van onze scholen. Deze worden vermeld in het meerjarig Integraal Huisvestings Plan, dat is opgesteld met alle schoolbesturen en de lokale overheid. Dit plan moet in 2005 nog worden vastgesteld door de gemeenteraad. Korthedshalve verwijzen wij daarnaar.

Opleveringen

Uitbreiding in capaciteit is gerealiseerd in basisschool de Beijumkorf met twee lokalen en een peuterspeelzaal voor het Centraal Orgaan Peuterspeelzalen. Ook de Tweemaster is aangepast vanwege de aanleg van een nieuwe centrumzone bij de Lewenborgsingel. Hierdoor zijn twee lokalen komen te vervallen. De uitbreiding van de A.M.G. Schmidtschool aan de Van Ruysdaelstraat met twee lokalen, een speelzaal en een multifunctionele ruimte voor de speeltuinvereniging West End is in november opgeleverd. De nieuwbouw voor de Radar en de Swoaistee is gestart. Er zijn daarom vier noodlokalen geplaatst. Het Karrepad heeft vervangende nieuwbouw en uitbreiding in de Vensterschool Koorenspoor gerealiseerd met twaalf lokalen en nevenruimtes voor de directie en de administratie aan de Molukkenstraat. Ook is de totale Vensterschoolomgeving aan het Molukkenplantsoen in een parkplan vormgegeven in samenwerking met ROEZ.

De vervangende nieuwbouw voor het Reitdiepcollege vestiging Leon van Gelder is afgerond. De vestiging aan de Eikenlaan is uitgebreid met werkplekken voor docenten en nieuwe toiletgroepen.

³ Bevordering Arbeidsparticipatie Ouderen, een regeling om het voor senioren aantrekkelijker te maken aan het arbeidsproces te blijven deelnemen door taakvermindering/ -verlichting.

Het Zernikecollege locatie Julianalaan in Zuidlaren heeft een totale renovatie van de sportfaciliteiten ondergaan. De locatie Helperbrink heeft een nieuwe mediatheek gekregen. In het Rölingcollege Belcampo-plus heeft een interne verbouwing plaatsgevonden.

Bij al deze activiteiten wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met onderwijskundige vernieuwingen. Daartoe is onder meer een beleidsgroep WMOO-huisvestingsbeleid gestart waarin een aantal schooldirecteuren zitting hebben. Op deze manier worden de gebruikers van de schoolgebouwen nauw betrokken bij het opstellen van de plannen op huisvestingsgebied.

Multifunctioneel gebruik

Flexibel omgaan met wisselend gebruik van voorzieningen door diverse gebruikersgroepen: dat is steeds belangrijker voor de financiering en exploitatie van gebouwen. Door de toenemende vraag naar zorg- en dienstverlening binnen de school groeit het multifunctioneel gebruik ervan. Niet altijd wordt daarbij voldaan aan de bouwtechnische en financiële voorwaarden. Om daar meer grip op te krijgen, is het afgelopen jaar beleid geformuleerd over het multifunctioneel gebruik.

Inkoop

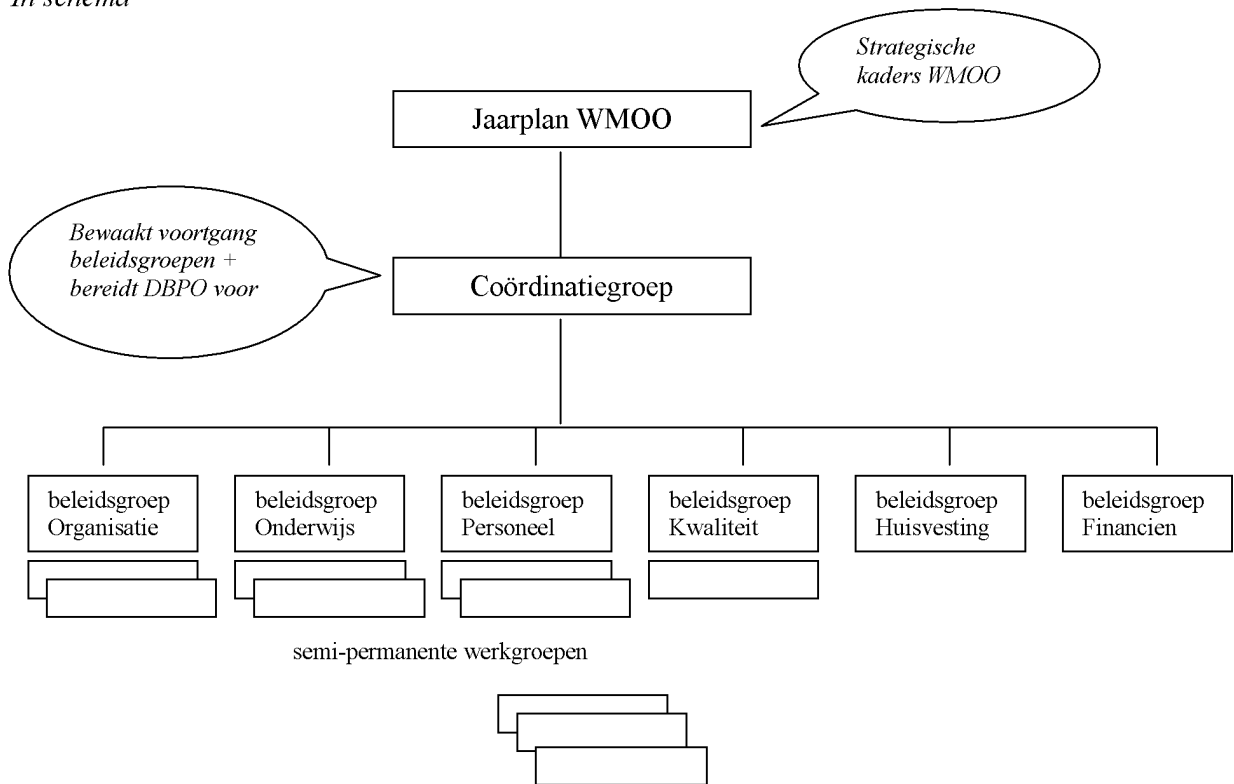
Na een Europese aanbesteding zijn er met twee schoonmaakbedrijven contracten afgesloten voor de schoonmaak van de basisscholen en de scholen voor speciaal onderwijs. Dit proces vergde tenminste een manjaar wat een zware druk legde op de capaciteit van het bestuursbureau. Tevens participeerde het schoolbestuur in de aanbesteding voor vloerbedekking van de hele gemeente Groningen. Hiervoor zijn mantelcontracten afgesloten.

5 Ontwikkelingen organisatie

Directiebestuur en beleidsgroepen primair onderwijs

Afgelopen schooljaar is er een helder kader geschapen voor de ontwikkeling van schoolbestuurlijk beleid. Op basis van de zes strategische thema's in het jaarplan zijn even zoveel schoolbestuurlijke beleidsgroepen geformeerd. Binnen de kaders van het jaarplan hebben de beleidsgroepen specifieke beleidsthema's en een bijbehorend tijdspad benoemd. In principe draaien alle PO-directeuren mee in bestuurlijke beleidsgroepen. Beleidsmedewerkers van het bestuursbureau kunnen immers geen beleid formuleren zonder feedback vanuit het veld. Boven de beleidsgroepen bevindt zich een Coördinatiegroep, met een vertegenwoordiger uit elke beleidsgroep. Deze coördinatiegroep coördineert de afstemming en voortgang van de afzonderlijke beleidsgroepen en is verantwoordelijk voor de organisatie en inhoudelijke planning van het directiebestuur primair onderwijs (DBPO).

In schema

Het AC DC-project

De afgelopen twee jaren is binnen het bestuursbureau van de WMOO het AC DC-project uitgevoerd. De afkorting staat voor 'het afstemmen van controlcycli en het ontwerpen en invoeren van managementcontracten en dienstverleningscontracten in het onderwijs'. Belangrijkste onderdelen van het project waren:

- het opstellen en experimenteren met een integrale planning- en controlcyclus binnen de WMOO en het onderzoeken op welke wijze er een koppeling gemaakt kan worden met de controlcyclus van de dienst OCSW;
- het verder uitwerken van de netwerkgedachte binnen de WMOO: de kennisbasis huist in de afdelingen (financieel/materieel, personeel, onderwijskundig) en er wordt een frontoffice ingericht op basis van kernteams;

- het opdoen van ervaringen met het managementcontract PO in een pilotproject met twee scholen met als doel het verbeteren van het contract zelf en de integrale invoering in het schooljaar 2005-2006;
- in pilotvorm ervaringen opdoen met een schoolvolgsysteem (het vastleggen van interventies op scholen door kernteams), waarbij het doel is te komen tot een eenduidig en eenvoudig systeem met duidelijke afspraken over wat op welk niveau vastgelegd dient te worden;
- onderzoek doen naar managementinformatiesystemen ten behoeve van het MT van de WMOO;
- het ontwikkelen van een methodiek voor dienstverleningscontracten in het VO om dit integraal in te voeren in het schooljaar 2005-2006;
- het verder ontwikkelen van het strategisch bestuursplan.

Een korte toelichting op enkele van deze onderdelen:

- *Integrale planning & controlcyclus*

De drie afdelingen binnen het bestuursbureau van de WMOO (Regie & Beleidscontrol, Onderwijspersoneelszaken en Financiële & Materiële zaken), werkten vaak zonder geëxpliciteerde of onderling afgestemde planning- & controlcycli. Om meer samenhang te bereiken is één integrale cyclus van planning & control ontwikkeld.

- *Managementcontracten PO*

Een belangrijk document binnen de planning- en controlcyclus is het managementcontract PO. Dit contract legt de resultaatafspraken vast tussen de directies in het primair onderwijs en het schoolbestuur. Het contract komt tot stand op basis van de bestuursvisie en het schoolplan. Op deze wijze kan worden gestuurd op visie en resultaten. Een deel van dit contract is gewijd aan competentieontwikkeling van de directeur. In het huidige schooljaar wordt op basis van de –door de Nederlandse Schoolleiders Academie- beschreven competenties het profiel van de directeuren verder ingevuld. Als werkgever vindt de WMOO het belangrijk dat de directeuren zich blijven ontwikkelen. Het afgelopen schooljaar is een pilot ‘werken met managementcontracten’ uitgevoerd met een kernteam van het bestuursbureau en twee basisscholen. De ervaringen worden gebruikt bij een breed invoeringstraject.

- *Dienstverleningscontracten VO*

Een ander nieuw document dat geliëerd is aan de planning- en controlcyclus is het dienstverleningscontract. Een dienstverleningscontract expliciteert de verwachtingen omtrent service en legt de afspraken hierover vast. Het geeft zo invloed aan de afnemers (de schoolleiders) van de WMOO. De financiële commissie VO heeft afgelopen schooljaar geïnventariseerd welke thema's benoemd moeten worden in een dienstverleningscontract. Die inventarisatie is vrijwel afgerond. Verschillende modules van het dienstverleningscontract zijn inmiddels uitgewerkt. Modules over onderwerpen waarover nog geen concrete afspraken bestonden, moeten nog uitgewerkt worden.

- *Bestuursvorm*

In 2004-2005 is onder leiding van wethouder Van Schie de toekomstige bestuursvorm van het openbaar onderwijs onderwerp van discussie geweest. Aan de directeuren en rectoren is door een besturenorganisatie voorlichting gegeven over voor- en nadelen van de verschillende bestuursvormen. Daarnaast schreef de WMOO samen met het cluster Onderwijs & Jeugd de notitie ‘Sturen en besturen in het Openbaar Onderwijs’. Deze notitie is in het voorjaar in de Raadscommissie Onderwijs & Cultuur besproken. Belangrijkste uitkomst is dat de inhoud van het openbaar onderwijs het centrale uitgangspunt is en dat daarbij vervolgens de meest adequate bestuursvorm wordt gekozen.

Bijlage 1 Leerlingenaantallen openbaar onderwijs

Teldatum

1 oktober 2004

Voortgezet openbaar onderwijs

School	Totaal leerl.	Telling Verschil	
		2003 tov 2004	
Praedinius Gym	861	864	-3
Reitdiep college	1.377	1.401	-24
Röling college	1.278	1.356	-78
Werkman college	1.320	1.253	67
Star Numan	154	130	24
Zernike	2.418	2.371	47
Totaal	7.408	7.375	33

Primair openbaar onderwijs

School	Totaal leerl.	Telling Verschil	
		2003 tov 2004	
Borgman	266	271	-5
nev. Borgman	237	227	10
Oosterpark	167	167	0
Karrepad	577	571	6
Starter	323	293	30
nev AMG Schmidt	339	332	7
Pendinghe	421	427	-6
Vlint	572	507	65
AMG Schmidt	218	227	-9
Doefmat	220	221	-1
Beyumkorf	468	435	33
Montessori	217	219	-2
Driebond	167	164	3
OH-brug	449	446	3
Catamaran	192	200	-8
Swoaistee	411	353	58
Tweemaster	240	278	-38
Boerhaave	436	429	7
Bredero	378	366	12
Haydn	496	498	-2
Ploeg	325	338	-13
Totaal	7.119	6.969	150

Openbaar speciaal onderwijs

School	Type Onderwijs	Totaal leerl.	Telling		Verschil
			2003	2004	
19VC Dr. Bekenkamp	SBO	306	288		18
19VO Mytylschool PJF	SO-LG	35	31		4
19VO Mytylschool PJF	VSO-LG	27	30		-3
19VO Mytylschool PJF	SO-MGF	106	111		-5
19VO Mytylschool PJF	VT SO LZ/S	10	0		10
19VO Mytylschool PJF	VT SO ZMLK	1	1		0
19WD Gr. Buitenschool	SO-LZ	55	53		2
19SO WA van Liefland	SO-ZMLK	145	135		10
19SO WA van Liefland	VSO-ZMLK	114	105		9
19SO WA van Liefland	SO-MG	82	98		-16
Totaal openbaar (V)SO		881	852		29

Bijlage 2 Weer Samen Naar School (WSNS)

De speciale school voor basisonderwijs SBO-Groningen heeft een aantal taken. De school

- verzorgt voor drie samenwerkingsverbanden de opvang van door de basisschool verwezen leerlingen,
- ondersteunt de flexibele inzet van de speciale zorg en
- adviseert het basisonderwijs door middel van ambulante begeleiding.

Het zorgplan is het kerndocument van het samenwerkingsverband WSNS: het openbaar basisonderwijs Gemeente Groningen, de Groninger Schoolvereniging en de Katholieke Onderwijs Centrale. In het zorgplan wordt de aanpak van de leerlingenzorg vastgelegd zodat het reguliere onderwijs zo wordt ingericht dat zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met verschillen tussen leerlingen.

In Groningen maakt de Tijdelijke Opvang Groep (TOG) als overgangsvorm tussen basis- en speciaal onderwijs deel uit van het zorgbeleid. De TOG is ingevoerd op 5 basisscholen.

Over schooljaar 2004-2005 zijn de volgende kwalitatieve en kwantitatieve resultaten te melden:

- De Permanente Commissie Leerlingenzorg (PCL) heeft 111 aanmeldingen ontvangen vanuit de drie samenwerkingsverbanden. Er zijn 95 beschikkingen afgegeven waarvan 11 tijdelijke. Bij 60 procent van de aangemelde leerlingen was sprake van een geringe begaafdheid; het betreft kinderen met een IQ lager dan 80.
- De kwaliteit van het zorgaanbod van de basisscholen wordt gemonitord aan de hand van rapportages van de Rijksinspectie. In 2003 werden 22 scholen beoordeeld. Hiervan scoorde 95,6 procent voldoende of hoger op de indicatoren leerlingenzorg. Dit gold ook voor twee in 2004 bezochte scholen. Er is geen aanleiding tot nadere actie op dit terrein.
- Op een vijftal scholen worden in een Tijdelijke Opvang Groep (TOG) leerlingen kortdurend intensief begeleid zodat de leerkracht hen weer binnen groepsverband kan opvangen. Evaluatie van de TOG was aanleiding om de inhoud van de ambulante begeleiding door het SBO bij te stellen.
- De ambulante begeleiders van het SBO versterken de adaptiviteit van het basisonderwijs door consultatie van basisscholen en zorgplatforms. De meeste hulpvragen gaan over leerlingen met gedragsproblemen. Uit een evaluatie in het schooljaar 2004-2005 blijkt dat de expertise van het SBO door de scholen positief wordt gewaardeerd.
- In augustus 2005 is bij twaalf scholen het dyslexieprotocol om het zorgbeleid rond lees- en spellingsonderwijs te verbeteren. De andere scholen zullen nog worden benaderd. Een deel daarvan kent een soortgelijke aanpak in het kader van VVE.
- In augustus 2005 is op zes scholen het protocol 'Hoogbegaafden' ingevoerd. Het protocol is op de daarvoor in aanmerking komende scholen geïmplementeerd; de faciliteringsregeling kan worden beëindigd.
- Om binnen het basisonderwijs het zorgbeleid te versterken rond leerlingen met gedragsproblemen worden scholen gestimuleerd het programma Conflicthantering & sociale competentie in het onderwijs (C&SCO) in te voeren. Er wordt overleg gevoerd met gemeente Groningen, Jeugdgezondheidszorg en Jeugdzorg over verbetering van de afstemming van de externe zorg. Dit moet in 2006 tot een convenant met de instellingen leiden.
- In het kader van de deskundigheidsbevordering van de interne begeleiders en de leerkrachten zijn er bijeenkomsten gehouden over nieuwe software voor leerlingenvolgsysteem, het concept 'inclusief onderwijs' en afstemming van de externe zorg.
- In het kader van het Groninger project 'Drempels Weg' (inclusief onderwijs) zijn er veel activiteiten ontplooid. Er is een conferentie georganiseerd over 'Inclusief onderwijs', er is een website gemaakt, vier pilotscholen zijn begonnen met 'Inclusief onderwijs', de Groninger Inclusie Meter werd ontworpen en een studiereis naar Connecticut (USA) is voorbereid.

- Het verwijzingspercentage van basisonderwijs SWV 2.01 naar speciaal basisonderwijs (SBO) was in 2004 0,5 procent en ligt daarmee onder het landelijk gemiddelde van 0,7 procent van dat jaar.

SWV 2.01	1995	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Percentage	0.8%	0.6 %	0.9 %	0.6 %	0.7 %	0.6 %	0,6 %	0,4 %	0,5 %

- Het deelnamepercentage van de samenwerkingsverbanden 2.01, 2.03 en 2.11 bedroeg in 2004 2,15 procent. Het landelijk gemiddelde bedraagt 3,4 procent.

Bijlage 3 Kerncijfers personeel

A. Aandeel vrouwen in directiefuncties in primair-, speciaal- en voortgezet onderwijs

	2002-2003	2003-2004	2004-2005
Basisonderwijs	33,2%	29,1%	38,0%
Speciaal onderwijs	19,8%	19,8%	33,0%
Voortgezet onderwijs	25,0%	24,2%	27,3%

B. Mobiliteit in het openbaar basisonderwijs

Primair onderwijs

Voor het einde van het schooljaar is aan de hand van het bestuursformatieplan en de formatieplannen van de scholen de personele bezetting van het volgende jaar vastgesteld. Er is geen personeel ontslagen op grond van het ontbreken van formatieruimte op bestuursniveau. Wel bleef het lastig om tijdig de profielschetsen voor de vacatures beschikbaar te krijgen. In totaal bleken er ook nog te weinig vacatures te zijn om aan alle verzoeken te voldoen. Het overplaatsingsproces is daardoor onder extra tijdsdruk komen te staan.

Overplaatsingen primair onderwijs

	2002-2003	2003-2004	2004-2005
“Gedwongen” overplaatsingen	3	4	4
Op medische/sociale indicatie	7	3	5
Op eigen verzoek	3	5	8
Verzoek ingetrokken	5	5	9
Verzoeken “in portefeuille”	8	4	16
Diverse bijzondere situaties			8
Plaatsingen van potentiële wachtgelders	0	0	6

Voortgezet onderwijs

In het VO zijn er acht docenten herplaatst door de Commissie Rechtspositie VO.

C. Gesubsidieerde banen (WtW en voormalig ID)

Binnen de reguliere formatie in het openbaar onderwijs zijn, naast onderwijsondersteunend personeel, ook mensen werkzaam in het kader van de WWB (Wet werk en bijstand).

Binnen het primair en voortgezet onderwijs zijn in het verslagjaar 59 mensen werkzaam in het kader van de WWB. Het jaar daarvoor waren dat er vijftien. De functies die de WWB'ers vervullen bestaan uit klasse-/onderwijsassistenten (11), conciërges (32), automatiseringsmedewerkers (5), receptioniste/telefoniste (2) onderhoudsmedewerker (1) en administratief medewerkers (8).

In de verslagperiode waren in het openbaar onderwijs in totaal 177 mensen werkzaam die vallen onder de voormalige ID-regeling. Hiervan waren er 110 plaatsen als maatschappelijk gesubsidieerde banen aangemerkt en 67 als reïntegratiebaan. Tevens waren er 23 zogeheten gewitte ID-ers werkzaam.

D. Ziekteverzuimpercentages (incl. zwangerschapsverlof)

	Schooljaar 2000-2001	Schooljaar 2001-2002	Schooljaar 2002-2003	Schooljaar 2003-2004	Schooljaar 2004-2005
Basis Onderwijs	10,9	9,7	10,3	10,5	9,8
Speciaal onderwijs	12,5	13,9	9,1	9,6	9,9
Voortgezet onderwijs	9,4	10,5	9,2	7,8	8,6

E. Personeelssamenstelling

Personeelssamenstelling primair onderwijs

	Schooljaar 2003-2004	Schooljaar 2004-2005
Aantal medewerkers	756	762
Man	201 (27%)	196 (26%)
Vrouw	555 (73)	566 (74%)

Personeelssamenstelling speciaal onderwijs

	Schooljaar 2003-2004	Schooljaar 2004-2005
Aantal medewerkers	340	355
Man	84 (25%)	90(25%)
Vrouw	256 (75%)	256 (75%)

Personeelssamenstelling voortgezet onderwijs

	Schooljaar 2003-2004	Schooljaar 2004-2005
Aantal medewerkers	820	739
Man	443 (54%)	420 (57%)
Vrouw	377 (46%)	319 (43%)

Leeftijdsopbouw in primair-, speciaal- en voortgezet onderwijs 2004-2005

	Primair Onderwijs	Speciaal Onderwijs	Voortgezet Onderwijs
% < 25 jaar	3,5	4,4	0,94
% 25 - 34 jaar	24,8	14,22	13,63
% 35 - 44 jaar	22,6	24,87	24,18
% 45 - 54 jaar	34,14	42,93	39,24
% 55 - 59 jaar	11,57	9,49	18,45
% > 60 jaar	3,14	4,03	3,54

Aantal fte's in primair-, speciaal- en voortgezet onderwijs 2004-2005

	Primair Onderwijs	Speciaal Onderwijs	Voortgezet Onderwijs
OP	448,13	148,09	466,68
OOP	141,53	110,68	139,51

Bijlage 4 Exploitatierkening WMOO

Rekening schooljaar 2004/2005		WMOO		
B3	Exploitatierkening	rekening 2004/2005	begroting 2004/2005	rekening 2003/2004
3	Baten			
3.1	Rijksbijdragen OCenW	85.117.237	82.708.209	81.721.292
3.2	Overige overheidsbijdragen	5.461.754	4.898.704	5.718.525
3.3	Opbrengst werk voor derden	743.480	247.910	507.362
3.4	Overige baten	1.711.484	1.772.708	1.685.897
	Totaal baten	93.033.954	89.627.531	89.633.076
4	Lasten			
4.1	Personele lasten	79.867.795	77.258.694	76.455.204
4.2	Afschrijvingen	699.583	781.135	765.795
4.3	Huisvestingslasten	7.948.527	7.387.798	7.360.020
4.4	Overige materiële lasten	5.813.690	5.136.089	5.677.063
	Totaal lasten	94.329.595	90.563.716	90.258.081
	Saldo baten en lasten	1.295.641-	936.185-	625.005-
5	Saldo financiële baten en lasten			
5.1	Financiële baten	208.323	244.640	243.187
5.2	Financiële lasten	9.748	20.000	9.436
	Saldo financiële baten en lasten	198.574	224.640	233.750
6	Buitengewone bedrijfsvoering			
6.1	Buitengewone baten	181.195	-	680.720
6.2	Buitengewone lasten	989	562.426	462
	Resultaat buitengewone bedrijfsvoering	180.206	562.426-	680.257
7	Aandeel derden	-	-	-
	Saldo exploitatie	916.860-	1.273.971-	289.002

Bijlage 5 Toelichting reserves WMOO

Toelichting Reserves	31 juli 2004	Bestemming resultaat	Overige mutaties	31 juli 2005
Eigen vermogen				
terug				
Stichtingskapitaal	-			-
Algemene reserve	1.907.388	126.925-	-	1.780.463
Bestemmingsreserves:				
Bestemmingsreserve personeel	5.072.434	1.118.890-	-	3.953.544
Herwaarderingsreserve	465.812	0-	194.823-	270.989
Schoolbudget	4.378.231	42.817	378.391-	4.042.657
Exploitatie huisvesting	699.003	243.998	42.140	985.140
Totaal	10.615.480	832.075-	531.075-	9.252.330
Aandeel derden	-	-	-	-
Totaal vermogen	12.522.868	959.000-	531.075-	11.032.793